

JUSTITS MINISTERIET

Dato:
Kontor: Kontoret for Humanitært
Ophold og Udsendelser
Sagsbeh: CPE
Sagsnr.: 2013-949-0097
Dok.: Orientering til IT

Notat om indførelse af praksis for behandlingen af ansøgninger om humanitær opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 b, stk. 1, fra serbiske statsborgere begrundet i psykiske helbredsforhold

Indledning og baggrund

Det følger af udlændingelovens § 9 b, stk. 1, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler derfor (humanitær opholdstilladelse).

Bestemmelsen i udlændingelovens § 9 b er tiltænkt et snævert anvendelsesområde, og det er således forudsat, at det skal have undtagelsens karakter, at der meddeles humanitær opholdstilladelse, idet de humanitære hensyn skal tale afgørende herfor.

I praksis er udlændinges helbredsforhold kerneområdet for bestemmelsens anvendelse. Hvis en udlænding således lider af en meget alvorlig behandlingskrævende sygdom, som han eller hun ikke kan modtage behandling for i sit hjemland, kan der gives den pågældende humanitær opholdstilladelse. Hvis sygdommen derimod kan behandles i hjemlandet, vil der som altovervejende hovedregel ikke kunne gives humanitær opholdstilladelse.

Det følger af praksisnotatet fra den 1. august 2010, der blev oversendt til Folketinget den 21. juni 2010, at det ikke er en betingelse, at sundhedsbehandlingen i hjemlandet er af samme karakter som den behandling, der tilbydes i det danske sundhedssystem, så længe der foreligger oplysninger fra hjemlandets sundhedsmyndigheder eller andre relevante aktører om, at den pågældende sygdom rent faktisk kan behandles i hjemlandet.

Hvis en ansøger lider af en meget alvorlig behandlingskrævende sygdom undersøges det i dag, om det præparat, som han eller hun er i behandling med, er tilgængeligt i hjemlandet. Er dette ikke tilfældet, giver ministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

vedkommende humanitær opholdstilladelse, medmindre ansøger efter en lægelig vurdering kan behandles med nogle af de andre præparater, som er tilgængelige.

Danmark har de seneste år oplevet en kraftig stigning i antallet af asylansøgere fra Serbien og i den forbindelse ligeledes en stigning i antallet af serbiske statsborgere, der søger om humanitær opholdstilladelse. Det er Justitsministeriets erfaring, at en stor del af disse personer navnlig kommer til Danmark for at søge om humanitær opholdstilladelse, på grund af helbredsmæssige problemer, herunder navnlig psykiske sygdomme.

Serbien er et kandidatland til EU og må antages at have et sundhedssystem, som kan tilbyde den nødvendige behandling. Dette taler efter Justitsministeriets opfattelse for, at der som det klare udgangspunkt ikke foreligger tilstrækkeligt tungvejende grunde til at give helbredsbedingede humanitære opholdstilladelser til ansøgere fra Serbien.

På den baggrund har Justitsministeriet undersøgt mulighederne for at indføre en særlig praksis for behandlingen af ansøgninger om humanitær opholdstilladelse fra serbiske ansøgere, hvorefter der som udgangspunkt gives afslag med henvisning til, at den nødvendige behandling er tilgængelig i Serbien.

Da der som nævnt ovenfor navnlig søges om helbredsbedinget humanitær opholdstilladelse på grund af psykiske helbredsforhold, har ministeriet besluttet alene at undersøge muligheden for at indføre en særlig praksis for behandlingen af sager vedrørende psykiske sygdomme.

Behandlingsmuligheder i Serbien

Vedrørende behandlingen af psykiske sygdomme har de serbiske myndigheder over for Justitsministeriet oplyst, at der i Serbien eksisterer tilgængelig behandling af en række psykiske sygdomme, herunder skizofreni, psykoser og andre lidelser med psykotiske symptomer, post-traumatisk stress syndrom og depression.

De serbiske myndigheder har i den forbindelse tillige udarbejdet en liste over de tilgængelige medicinske præparater i Serbien, der anvendes ved behandling af disse lidelser.

Herudover har de serbiske myndigheder oplyst, at det er muligt at indføre ikke allerede markedsført medicin til Serbien. Hvis en læge således ordine-

rer medicin, som ikke allerede markedsføres i Serbien, vil patienten kunne henvende sig til et af de apoteker, som er registreret til at samarbejde med myndighederne, og anmode om at få medicinen. Herefter vil apoteket anmode en registreret importør om at importere medicinen, og denne vil så indhente godkendelse hertil fra de serbiske myndigheder.

Til brug for vurderingen af behandlingsmulighederne har Justitsministeriet anmodet Sundhedsstyrelsen om en generel faglig vurdering af de indhentede oplysninger, herunder om der på baggrund heraf kan siges at være relevant behandling tilgængelig for de ovennævnte psykiske sygdomme.

Sundhedsstyrelsen har på den baggrund oplyst, at patienter med skizofreni, og andre lidelser med psykotiske symptomer, post-traumatisk stress syndrom og depression vil kunne modtage relevant medicinsk behandling. Derimod kan der være nogle patienter med bipolære lidelser som ikke efter Sundhedsstyrelsens opfattelse vil kunne modtage relevant medicinsk behandling.

Sundhedsstyrelsen har bemærket, at medicinsk behandling ikke altid er nødvendigt eller tilstrækkeligt i behandlingen af mennesker med psykiske lidelser, samt at andre behandlingsmetoder som blandt andet psykologisk behandling ofte er en vigtig del af den samlede behandling. Sundhedsstyrelsen har endvidere gjort opmærksom på, at det er vigtigt, at fokusere på en samlet indsats i behandlingen af mennesker med psykiske sygdomme.

Konklusion

Bestemmelsen i udlændingelovens § 9 b er som nævnt ovenfor tiltænkt et snævert anvendelsesområde, ligesom det er forudsat, at det skal have undtagelsens karakter, at der meddeles humanitær opholdstilladelse. De humanitære hensyn skal således afgørende tale for at der skal gives opholdstilladelse.

Justitsministeriet finder på baggrund af de indhentede oplysninger om behandlingsmulighederne af psykiske sygdomme i Serbien ikke, at der foreligger sådanne tungtvejende humanitære hensyn. Det må således på baggrund af oplysningerne fra Sundhedsstyrelsen efter ministeriets opfattelse lægges til grund, at der i Serbien er relevant tilgængelig behandling af de meget alvorlige psykiske sygdomme, som efter praksis kan begrunde meddelelse af humanitær opholdstilladelse. Som anført ovenfor følger det af praksisnotatet fra den 1. august 2010, at det ikke er et krav, at den tilgæn-

gelige behandling har samme karakter som den behandling, der tilbydes i Danmark, når sygdommen kan behandles.

Der vil på den baggrund som udgangspunkt skulle gives afslag til ansøgninger fra serbiske statsborgere om humanitær opholdstilladelse begrundet i en meget alvorlig psykisk sygdom med henvisning til, at der er behandling tilgængelig i hjemlandet.